

Adroddiad Blynyddol Cynllun Iaith Gymraeg ar gyfer 2018/19 i Gomisiynydd y Gymraeg

Rhagfyr 2019

Cynnwys

1	Trosolwg	3
2	Crynodeb o'r Cynllun	4
3	Cefndir y sefydliad	5
4	Cynnydd – Trosolwg Cyffredinol	6
5	Cwynion ac awgrymiadau i wella	10
6	Datblygiadau'r dyfodol	11

Sut i lywio'r ddogfen hon ar y sgrin

yn dod â chi yn ôl i'r rhestr cynnwys

1 Trosolwg

Cyflwyniad

- 1.1** Pwrpas yr adroddiad monitro hwn yw amlinellu'r cynnydd sydd wedi'i wneud gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol (yr FCA) yn ystod 2018/19 wrth ddarparu gwasanaethau yn unol â'n Cynllun Iaith Gymraeg.

2 Crynodeb o'r Cynllun

- 2.1** Dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993, mae'n rhaid i bob corff cyhoeddus sy'n darparu gwasanaethau i'r cyhoedd yng Nghymru baratoi cynllun sy'n nodi sut y bydd yn darparu'r gwasanaethau hynny yn Gymraeg. Derbyniodd ein cynllun cyfredol gymeradwyaeth Comisiynydd y Gymraeg dan adran 14(1) Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 ar 31 Mai 2017.
- 2.2** Mae'r cynllun yn disgrifio sut y byddwn, gyhyd ag sy'n briodol yn yr amgylchiadau ac yn rhesymol ymarferol, yn gweithredu'r egwyddor a sefydlwyd gan Ddeddf yr Iaith Gymraeg y dylai'r Gymraeg a Saesneg gael eu trin ar sail gyfartal wrth ymgymryd â busnes cyhoeddus a gweinyddu cyfiawnder yng Nghymru. Yn ogystal, mae'n ystyried dyletswydd yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol dan Ddeddf Gwasanaethau Ariannol a Marchnadoedd 2000, fel y'i diwygiwyd, i ddefnyddio'i adnoddau'n economaidd ac yn effeithlon.
- 2.3** Mae'r cynllun yn ymdrin â'r gweithgareddau a'r gwasanaethau a ddarparwn neu sydd wedi'u bwriadu i aelodau'r cyhoedd yng Nghymru, neu wasanaethau a ddarperir yn ehangach ac sy'n cynnwys Cymru. Yn y cynllun hwn, mae'r term 'cyhoedd' yn golygu unigolion, personau cyfreithiol a chyrrff corfforaethol. Mae'n cynnwys y cyhoedd yn gyfan gwbl, neu gyfran o'r cyhoedd, ynghyd ag aelodau unigol o'r cyhoedd. Mae'r term yn cynnwys sefydliadau gwirfoddol ac elusennau. Mae Cyfarwyddwyr ac eraill sy'n cynrychioli cwmnïau cyfyngedig hefyd wedi'u cynnwys o fewn ystyr y term 'cyhoedd'. Fodd bynnag, nid yw'n cynnwys personau sy'n gweithredu i gynrychioli'r Goron, y Llywodraeth na'r Wladwriaeth. O ganlyniad, nid yw personau sy'n cyflawni swyddogaethau swyddogol o natur gyhoeddus, hyd yn oed os ydynt yn 'bersonau' cyfreithiol, yn dod o fewn ystyr y gair 'cyhoedd' pan fyddant yn cyflawni'r swyddogaethau swyddogol hynny.

3 Cefndir y sefydliad

- 3.1** Mae'r FCA yn rheoleiddiwr ymddygiad ar gyfer 56,000 o gwmnïau gwasanaethau ariannol a marchnadoedd ariannol yn y DU ac yn rheoleiddiwr darbodus ar gyfer dros 24,000 o'r cwmnïau hynny; mae dros 10,000 o'r rhain wedi'u lleoli yng Nghymru.
- 3.2** Ein hamcan strategol yw sicrhau bod y marchnadoedd perthnasol yn gweithio'n dda a'n hamcanion gweithredol yw:
- Gwarchod defnyddwyr – rydym yn sicrhau gwarchodaeth briodol i ddefnyddwyr.
 - Gwarchod marchnadoedd ariannol – rydym yn gwarchod ac yn gwella cywirdeb system ariannol y DU.
 - Hyrwyddo cystadleuaeth – rydym yn hyrwyddo cystadleuaeth effeithiol er budd defnyddwyr.
- 3.3** Rydym yn gorff cyhoeddus annibynnol a ariennir yn gyfan gwbl drwy godi ffi ar y cwmnïau yr ydym yn eu rheoleiddio. Rydym yn atebol i'r Trysorlys, sy'n gyfrifol am system ariannol y DU ac i Senedd y DU.
- 3.4** Mae ein gwaith a'n pwrpas wedi'u diffinio gan Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000. Rydym yn gweithio gyda grwpiau defnyddwyr, cymdeithasau masnachu a chyryff proffesiynol, rheoleiddwyr domestig, deddfwyr yr UE ac ystod eang o randdeiliaid eraill. Gyda'r cylch gorchwyl eang hwn, mae gennym ymagwedd gymesur i reoleiddio, gan flaenoriaethu'r ardaloedd a'r cwmnïau sy'n peri'r risg mwyaf i'n hamcanion. Mae gennym ddyletswydd dan y Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol i ddefnyddio ein hadnoddau yn economaidd ac yn effeithlon.
- 3.5** Mae ein pencadlys yn Llundain, lle lleolir tua 3,500 o staff. Maent yn darparu gwasanaethau i gwmnïau ledled Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

4 Cynnydd – Trosolwg Cyffredinol

- 4.1** Yn ein hail flwyddyn hon o ddarparu'n cynllun iaith Gymraeg diwygiedig, rydym wedi parhau i adeiladu a datblygu ein darpariaeth ddwyieithog. Yn allanol, rydym wedi canolbwyntio ar ein sianelau cyfryngau cymdeithasol i helpu i sicrhau bod gwybodaeth bwysig ar gael i'r cyhoedd yn Gymraeg ac, yn fewnol, rydym wedi canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth am y Gymraeg ymhlith y staff allweddol.
- 4.2** Gwelodd yr FCA y cynllun diwygiedig fel cyfle i gryfhau ein hymrwymiad i drin y Gymraeg a Saesneg ar sail gyfartal yn y gwasanaethau yr ydym yn eu darparu i'r cyhoedd yng Nghymru. Fe wnaethom gydnabod bod angen gwelliannau i sicrhau bod ein cynllun iaith Gymraeg yn canolbwyntio ar ddatblygu ein cynnig Gymraeg.
- 4.3** Ceir diweddariadau ar weithredu Camau Gweithredu Blwyddyn 2 o'n Cynllun Gweithredu yn Atodiad 1 yr adroddiad hwn.

Cynnydd – Ymdrin â'r cyhoedd yng Nghymru

Gohebiaeth

- 4.4** Rydym yn croesawu gohebiaeth ysgrifenedig yn Gymraeg ac yn Saesneg. Pan fo rhywun yn ysgrifennu atom yn Gymraeg byddwn yn ateb yn Gymraeg (os oes angen ateb), a bydd ein targed amser am ymateb yn Gymraeg yr un peth ag ar gyfer gohebiaeth a dderbynnir yn Saesneg.
- 4.5** Bellach, rydym yn hyrwyddo'r cynnig hwn yn rhagweithiol wedi gwneud newidiadau i'r ohebiaeth awdurdodi swyddogol gyntaf gyda chwmni, unigolyn, grŵp neu sefydliad yng Nghymru.
- 4.6** Rydym yn cofnodi os yw unigolyn (yn cynnwys cwmni, grŵp neu sefydliad) yn dweud wrthym eu bod yn dymuno derbyn gohebiaeth gyffredinol yn Gymraeg, ac rydym wedi diweddarau ein sgriniau setiau data gwybodaeth i gynnwys blwch ticio 'Mae'n well gennyf i chi gysylltu â mi yn Gymraeg'.
- 4.7** Nid yw gohebiaeth gyffredinol yn cynnwys gohebiaeth o natur arbenigol neu oruchwyliol, er enghraifft wrth gynnal ymchwiliadau ac ymateb i gwynion neu ohebiaeth a gynhyrchir yn awtomatig gan ein systemau.
- 4.8** Mae'r FCA yn cadarnhau nad yw fersiynau Cymraeg o ohebiaeth yn cael eu trin yn llai ffafriol na'r fersiynau Saesneg cyfatebol, sy'n cynnwys y ffaith y bydd gohebiaeth Gymraeg yn cael ei llofnodi (os yw'r fersiwn Saesneg wedi'i llofnodi).

Cyfathrebu ar y ffôn

- 4.9** Bellach rydym wedi darparu opsiwn Cymraeg ar ein prif linell gymorth gyda neges wedi'i recordio yn Gymraeg sy'n amlinellu'r gwasanaethau sydd ar gael yn Gymraeg.

Cyfarfodydd cyhoeddus a chyswllt arall â'r cyhoedd yng Nghymru

- 4.10** Yn unol â darpariaethau gweithredoedd A12, A13 ac A14 ein cynllun gweithredu, rydym wedi gwneud darpariaethau ar gyfer:
- Anfon gwahoddiadau dwyieithog i gyfarfodydd cyhoeddus yng Nghymru a rhoi gwybod i'r rheini sy'n mynychu y croesewir y defnydd o'r Gymraeg yn y digwyddiad.
 - Sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i Saesneg yn cael ei drefnu pan fo cyfarfodydd cyhoeddus yn cael eu cynnal yng Nghymru.
 - Anfon gwahoddiadau dwyieithog i seminarau, cyrsiau hyfforddi neu ddigwyddiadau tebyg a gynhelir ar gyfer y cyhoedd yng Nghymru, gan roi gwybod i'r sawl a gaiff eu gwahodd y croesewir y defnydd o'r Gymraeg, os yw hynny'n briodol. Mewn achosion o'r fath, byddwn yn sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i Saesneg ar gael.
- 4.11** Yn ystod y cyfnod adrodd, ni chafodd unrhyw gyfarfodydd cyhoeddus eu trefnu na'u cynnal yng Nghymru.
- 4.12** Ni wnaethom ymgymryd ag arolygon papur/ar-lein gyda'r cyhoedd yng Nghymru yn ystod y cyfnod adrodd.

Cynnydd – Ein hwyneb cyhoeddus

Ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd, arddangosfeydd a hysbysebu

- 4.13** O fewn ein Cynllun, fe wnaethom ymrwymo, wrth gynnal ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd, arddangosfeydd a gweithgareddau hysbysebu yng Nghymru – wedi'u hanelu at y cyhoedd yn gyffredinol yng Nghymru fel rhan o weithgaredd ledled y DU, i ddarparu deunydd perthnasol ar ffurf dwyieithog neu Gymraeg a Saesneg ar wahân.
- 4.14** Roedd ein tudalen bwrrpasol ar y we ar gyfer PPI a oedd yn darparu gwybodaeth bwysig i aelodau'r cyhoedd yng nghyswllt y dyddiad cau i hawlio, ar gael yn gyfan gwbl drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r fersiwn Cymraeg a Saesneg yn gyfartal o ran maint, amlygrwydd ac ansawdd – ac roedd y ddau fersiwn ar gael yr un pryd ac mae'r naill mor hygyrch â'r llall. Yn ogystal, fe wnaethom gynhyrchu taflenni i ddefnyddwyr a hysbysebion awyr agored ar gyfer y dyddiad cau PPI yn Gymraeg ynghyd ag yn Saesneg, a fersiwn Cymraeg o'n hysbyseb teledu PPI a oedd ar gael ar-lein drwy ein gwefan, ein ffrwd Gymraeg ar Twitter a YouTube.
- 4.15** Yn unol â darpariaethau gweithred A15 ein cynllun gweithredu, bydd yr FCA bellach yn darparu gwasanaeth Cymraeg pan fyddwn yn sefydlu llinellau ymateb ffôn a ffyrdd eraill o ymateb i ymgyrchoedd yn Gymraeg.
- Cyhoeddiadau defnyddwyr**
- 4.16** Yn unol â'r ymrwymiad a wnaed yn ein Cynllun, cyhoeddwyd ein Hadroddiad Blynyddol, ein prif ddogfen gorfforaethol, yn Gymraeg ynghyd ag yn Saesneg.

- 4.17** Mae ymagwedd wahanol a mwy rhagweithiol yn ein Cynllun newydd sy'n ystyried bod angen i ni ganolbwyntio ein hadnoddau'n gyfrifol. Bellach, rydym yn seilio ein hymagwedd ar sicrhau bod cyhoeddiadau generig ar gael yn ddwyieithog drwy adlewyrchu natur y cwmnïau cofrestredig sydd wedi'u lleoli yng Nghymru yn ôl math.
- 4.18** Mae'r rhestr o'r cyhoeddiadau sydd ar gael ar ein gwefan ynghyd ag o fewn Atodiad 2 yr adroddiad hwn.
- 4.19** Er mwyn cyd-fynd â'n hymagwedd, fe wnaethom ymrwymo i ymateb i geisiadau penodol am gyhoeddiadau dwyieithog ar sail achos wrth achos ac yn ystyried gwneud y deunydd ar gael yn Gymraeg, lle bo hynny'n rhesymol ymarferol a lle bo galw am y cyhoeddiad penodol hwnnw. Bydd ystyriaethau'n cynnwys perthnasedd y cyhoeddiad i natur y cwmnïau cofrestredig sydd wedi'u lleoli yng Nghymru – yn ystod y cyfnod adrodd, ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau o'r fath.
- Gwefannau**
- 4.20** Mae gennym adran bwrpasol ar gyfer y Gymraeg ar wefan yr FCA. Mae hwn yn hwb canolog ar gyfer ein holl ddeunyddiau Cymraeg ac yn cynnwys gwybodaeth am y gwasanaethau sydd ar gael yn Gymraeg, dolenni i gyhoeddiadau a ffurflenni dwyieithog ynghyd â'n Cynllun a'r Cynllun Gweithredu. Mae'r adran Gymraeg yn hawdd mynd ati o'r dudalen gartref.
- 4.21** Yn ystod y cyfnod adrodd, rydym wedi cofnodi cyfanswm o 7,159 o ymweliadau â'r adran Gymraeg.
- Y cyfryngau cymdeithasol**
- 4.22** Wedi lansio ffrwd Twitter gorfforaethol Gymraeg bwrpasol - @FCACymru yn ystod y flwyddyn gyntaf o weithredu ein cynllun, eleni gwelwyd cynnydd sylweddol yn nifer y trydariadau a gyhoeddwyd. Ein nod yw sicrhau bod dilynwyr yn medru cael mynediad at y wybodaeth ddiweddaraf, yn benodol ynghylch ymgyrchoedd a chyhoeddiadau pwysig yn Gymraeg os mai dyma yw eu dymuniad.
- Ffurflenni a deunydd eglurhaol cysylltiedig**
- 4.23** Rydym yn seilio ein hymagwedd ar sicrhau bod ffurflenni ar gael yn ddwyieithog drwy adlewyrchu natur y cwmnïau cofrestredig sydd wedi'u lleoli yng Nghymru yn ôl math. Mae'r rhestr o'r ffurflenni sydd ar gael ar ein gwefan ynghyd ag o fewn Atodiad 2 yr adroddiad hwn.
- 4.24** O fewn ein Cynllun, fe wnaethom ymrwymo i adolygu sut gallem, mewn amser, gynyddu argaeledd ffurflenni ar-lein dwyieithog. Fodd bynnag, fel rhan o'n symudiad i helpu cwmnïau a chymryd ymagwedd fwy digidol fel sefydliad, rydym yn tynnu ffurflenni oddi ar ein gwefan yn raddol ac yn eu hintegreiddio ar Connect, ein system sydd wedi'i gwarchod gyda chyfrinair.
- Hysbysiadau swyddogol, hysbysiadau cyhoeddus a hysbysiadau recriwtio staff**
- 4.25** Rydym yn ymrwymedig i ddarparu hysbysiadau swyddogol, hysbysiadau cyhoeddus a hysbysiadau recriwtio staff mewn papurau newydd Saesneg eu hiaith (neu gyfryngau tebyg) a ddsberthir yn bennaf neu'n gyfan gwbl yng Nghymru, ar ffurf dwyieithog, neu fel fersiynau Cymraeg a Saesneg ar wahân. Bydd hysbysiadau yn Gymraeg yn unig mewn cyhoeddiadau Cymraeg.

- 4.26** Yn ystod y cyfnod adrodd, ni wnaethom gyhoeddi unrhyw hysbysiadau swyddogol, hysbysiadau cyhoeddus na hysbysiadau recriwtio staff perthnasol.

Codi ymwybyddiaeth

- 4.27** Rydym wedi parhau i hyrwyddo ein gwasanaethau Cymraeg drwy roi gwybod i'r cyhoedd yng Nghymru drwy ohebiaeth, ar ein llinell ffôn Gymraeg, ar ein gwefan ac ar ein ffrwd Gymraeg ar Twitter.

Cynnydd – Gweithredu'r Cynllun

Staffio, recriwtio, hyfforddiant iaith a hyfforddiant galwedigaethol

- 4.28** Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw swyddi o fewn strwythur staffio'r FCA lle'r ystyrir y gallu i siarad Cymraeg yn 'hanfodol' neu'n 'ddymunol'. Fodd bynnag, rydym yn ymrwymedig i sicrhau y cyflawnir darpariaethau'r Cynllun, a bellach rydym wedi comisiynu cefnogaeth a chapasiti allanol i ddarparu'r arbenigedd a'r cyfarwyddyd angenrheidiol i'r FCA. Yn unol â gofynion Gweithred A4 ein cynllun gweithredu, rydym wedi cytuno ar gyfres o ddangosyddion perfformiad i fonitro cynnydd i sicrhau bod y gwasanaethau a ddarperir yn unol â'r cynllun.

- 4.29** Yn ystod y flwyddyn, fe wnaethom ddarparu sesiynau briffio ymwybyddiaeth o'r Gymraeg i staff allweddol er mwyn rhoi cefndir a chyd-destun yr iaith i'n staff, ynghyd ag er mwyn trafod pam fod yr iaith yn bwysig i'r FCA a sut, fel sefydliad, rydym wedi rhoi gweithredoedd yn eu lle i gyflawni ein Cynllun iaith Gymraeg.

Trefniadau mewnol

- 4.30** Mae ein Pwyllgor Gweithredol yn cefnogi, yn cymeradwyo ac yn rhoi ei awdurdod llawn i'r cynllun a'r ymrwymadau a wneir o fewn iddo ac maent wedi'u cadarnhau gan y Prif Weithredwr. Rydym wedi sefydlu Grŵp Llywio i oruchwyllo cydlynw a chyflawni'r Cynllun a'r Cynllun Gweithredu; mae rheolwyr yn gyfrifol am weithredu'r agweddau hynny o'r cynllun sy'n berthnasol i'w gwaith.
- 4.31** Mae'r cyfrifoldeb am fonitro gweithrediad y cynllun yn gorwedd o fewn yr adran Cyfathrebu Busnes a Defnyddwyr ac mae hyn yn caniatáu i'r FCA sicrhau lefel o gysondeb o fewn yr adran sy'n bennaf gyfrifol am ein gwaith sy'n wynebu'r cyhoedd.

5 Cwynion ac awgrymiadau i wella

- 5.1** Mae'n dda gennym adrodd na wnaethom dderbyn unrhyw gwynion yng nghyswllt ein gwasanaethau Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd. Hyd yma, ac yn y bedair blynedd ers i'r FCA gymryd y cyfrifoldeb am weithredu'r cynllun drosodd, nid ydym wedi derbyn yr un gŵyn gan y cyhoedd yng nghyswllt yr iaith Gymraeg.

6 Datblygiadau'r dyfodol

- 6.1** Ein nod dros y flwyddyn nesaf fydd parhau i gyflawni ar ein hymrwymiaidau ac mae cynlluniau yn eu lle i gyflawni'r isod:
- Cynhyrchu cynllun cyfathrebu mewnol i godi ymwybyddiaeth a dealltwriaeth – i gynnwys datblygu nodiadau a thempledi canllawiau staff
 - Darparu sesiynau briffio ymwybyddiaeth o'r Gymraeg
 - Parhau i gynyddu defnydd a phroffil ein cyfrif Twitter Cymraeg
 - Yn seiliedig ar fethodoleg yr FCA ar gyfer sgrinio cydraddoldeb ac amrywiaeth, datblygu teclyn sgrinio effaith polisi
 - Cymryd ymagwedd benodol i hyrwyddo canlyniadau Cymraeg adroddiad 'Bywydau Ariannol' yr FCA
- 6.2** Bydd yr uchod i gyd yn gefnlen wrth i ni baratoi ar gyfer diweddariad ffurfiol i'r cynllun ym mis Mai 2020, yn unol â chanllawiau'r Comisiynydd.

